

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

БУДИНКИ І СПОРУДИ

БУДІВЛІ І СПОРУДИ ДЛЯ ЗБЕРІГАННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ ТА ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН

ДБН [В.2.2-7-98](#)

Видання офіційне

РОЗРОБЛЕНІ

Об'єднанням "УкрНДІагропроект" Мінсільгосппроду України (базова організація) (керівник теми - канд. екон. наук, заслужений будівельник України О.Ф. Омельченко; відповідальний виконавець - канд. техн. наук Р.Х. Каюмов; виконавці - Петров А.Н., канд. техн. наук Смірнов О.П., Шеремет В.С., Заїка Є.П., Шик І.Л., Бойчук М.П., Іванова Л.Ю.)

Об'єднанням "Украгрохім" (Ковтун М.І., Кляченко Л.С., Гриценко В.А.)

Науковим гігієнічним центром МОЗ України (канд. мед. наук Вашкулат Н.П.)

Головним управлінням капітального будівництва Мінсільгосппроду України (академік Академії інженерних наук Яковенко В.П., Бровко І.І., Шуляк Є.В., Юдченко М.О.)

ВНЕСЕНІ ТА ПІДГОТОВЛЕНІ ДО
ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Управлінням промислової забудови, інженерної інфраструктури та захисту територій Держбуду України

ЗАТВЕРДЖЕНІ

Наказом Держбуду України від 18.02.98 р. № 41 і введені в дію з 01.07.98 р.

З введенням в дію ДБН В 2.2-7-98 на території України втрачає силу СНІП 11-108-78 "Склады сухих минеральных удобрений и химических средств защиты растений".

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

Будівлі і споруди для зберігання мінеральних добрив та засобів захисту рослин

ДБН [В.2.2-7-98](#)

На заміну СНІП II-108-78

Ці норми поширюються на проектування нових, розширення, реконструкцію і технічне переозброєння агрохімкомплексів, баз хімізації, приреєсових, пристанських (портових) і роздавальних складських будівель і споруд, призначених для зберігання сухих та рідких мінеральних добрив, хімічних меліорантів, регуляторів росту рослин, хімічних і біологічних засобів захисту рослин*.

Норми встановлюють вимоги: до проектування-генеральних планів розміщення складських будівель і споруд, їх об'ємно-планувальних конструктивних рішень; до проектування інженерного обладнання, електропостачання; до розробки розділів проектів за оцінкою впливу на навколишнє середовище, організації будівельного виробництва, а також до безпечної експлуатації будівель і споруд.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Технологічну частину проектів слід розробляти з урахуванням вимог відомих норм технологічного проектування ВНТП-СПП-46-15.

Проектні рішення будівель і споруд для зберігання пестицидів, в числі яких є сильнодіючі отруйні речовини, повинні бути погоджені з органами державного санітарного нагляду.

1.2 Категорії складів за вибухопожежною небезпекою і ступенем їх вогнестійкості слід приймати за ОНТП 24, ВБН-СГП-46-3, СНІП 2.01.02 або за спеціальними переліками, затвердженими в установленому порядку.

В загальній пояснювальній записці проекту (робочого проекту) повинен бути розділ, який передбачає створення системи забезпечення пожежної безпеки у відповідності з ГОСТ 12.1.004, "Правилами пожежної безпеки в Україні", а також заходи з охорони праці.

1.3 Споруди складів добрив і пестицидів (тунелі, галереї, естакади, канали, бункери, силоси та інше) слід проектувати у відповідності з СНІП 2.09.03.

1.4 Загальна площа складської будівлі для добрив і пестицидів визначається як сума площ всіх поверхів (надземних, включаючи технічні, цокольного і підвального), заміряних в границях внутрішніх поверхонь зовнішніх стін (або осей крайніх колон, де нема зовнішніх стін), галерей (за горизонтальною проекцією), тунелів, площадок, антресолей, рамп і переходів з іншої будинки (СНІП 2.09.02).

Примітка. Площі технічного підвалу (заввишки до 1,8 м в світлі під першим, цокольним чи підвальним поверхом) і площадок для обслуговування підкранових колій, кранів і конвеєрів в загальну площу будівлі не включаються.

1.5 Допоміжні будівлі і приміщення для працюючих на складах добрив і пестицидів слід проектувати у відповідності з розділами СНІП 2.09.04 і санітарними правилами № 1049 і № 6038.

На роздавальних складах при кількості працюючих не більше 25 чоловік в зміну допускається проектувати неопалювальну убиральню з вигребом і в складській будівлі передбачати шафи для зберігання одягу та рукомийники найпростішого типу.

1.6 Для розміщення технологічного і енергетичного обладнання (тукозмшувальні установки, розвантажувальні пристрої і т. ін.), які встановлюються відкрито (за нормами технологічного проектування за спеціальними переліками, затвердженими в установленому порядку, або у відповідності з технологічною частиною проекту), слід передбачати відкриті площадки.

Для розміщення обладнання, яке не може бути встановлене на відкритій площадці через несприятливий вплив атмосферних опадів, вітру, пилу і експлуатація якого не вимагає підтримання визначеної

---

* Далі за текстом мінеральні добрива, хімічні меліоранти і регулятори росту рослин іменуються добривами, хімічні і біологічні засоби захисту рослин - пестицидами.

плюсової температури і постійної присутності обслуговуючого персоналу, належить проектувати неопалювані будівлі.

1.7 Для зберігання добрив (насипом і в тарі) належить проектувати складські будівлі за дотриманням ВНТП-СГіП-46-15. В роздавальних складах допускається передбачати зберігання незлежуваних добрив (фосфоритного, вапнякового чи доломітового борошна) в кількості не більше 1000 т в окремому приміщенні складської будівлі.

В залежності від видів і способу зберігання добрив складські приміщення розділяють на секції і відокремлюють насип добрив від зовнішніх панельних стін складських приміщень стійкими проти корозії перегородками.

Для пестицидів, які повинні зберігатись при температурі вище 0°C, слід проектувати стоплювані складські приміщення.

Для зберігання аміачної селітри слід проектувати одноповерхові складські будівлі I, II, IIIa ступенів вогнестійкості. Допускається складські приміщення для аміачної селітри розмішувати в складських будівлях для інших добрив чи пестицидів. В складських приміщеннях для аміачної селітри не допускається передбачати зберігання будь-яких інших речовин і матеріалів.

Кількість аміачної селітри в мішках в одному штабелі не повинна перевищувати 700 т, а в секції складу - не більше 1200 т. Між окремими штабелями, а також між штабелем і стінкою відсіку слід передбачати прохід завширшки не менше 1,0 м. Ширина проїздів в складі повинна прийматись з перевищенням габаритів повороту завантажувачів з вантажем не менше ніж на 0,5 м.

1.8 В проєктах складських будівель для добрив і пестицидів повинні бути вказівки за дотриманням вимог санітарних правил № 1049 і № 6038.

1.9 У складі складів, крім указаних в 1.7 складських будівель і споруд, у відповідності з вимогами технології зберігання добрив та пестицидів і завданням на проектування допускається передбачати: тукозмішувальні установки, площадки, навіси і повітки для обеззаражування і зберігання тари, для приготування розчинів, емульсій і суспензій, для зберігання засобів механізації і обладнання; автоваги; компресорну і акумуляторну (зарядну) станції. При складах допускається передбачати (за завданням на проектування) злітно-посадочні смуги і площадки для стоянки і завантаження літаків та вертольотів сільськогосподарської авіації.

2 ГЕНЕРАЛЬШІ ПЛАНИ

2.1 Генеральні плани приреєксових складів добрив і пестицидів агрохімкомплексів і баз хімізації слід проектувати згідно з СНІП II-89, ДБН 360, ДБН Б.2.4-3, РСН 320.

2.2 Склади добрив і пестицидів слід розташовувати з підвітряного боку (для вітрів переважного напрямку в теплий період року) відносно житлової забудови і інших об'єктів, на які вони можуть чинити несприятливі дії (підприємства з виробництва харчових продуктів, тваринницькі приміщення, джерела водопостачання і т. ін.).

2.3 Найменшу відстань від складських будівель і споруд для добрив і пестицидів до будівель і споруд складських підприємств і інших об'єктів, а також санітарно-захисні зони слід приймати у відповідності з санітарними правилами № 173.

2.4 Відстань між будівлями і спорудами складу добрив і пестицидів слід приймати у відповідності з нормативними документами, вказаними в 2.1 цього розділу, в залежності від ступеня вогнестійкості і категорії виробництва цих будівель і споруд.

2.5 По периметру зовнішніх стін складських будівель належить проектувати вимощення шириною, що перевищує винос покрівлі (за зовнішню поверхню стіни) на 0,3 м з нахилом 0,05-0,10 від будівлі.

3 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ І КОНСТРУКТИВНІ РІШЕННЯ

3.1 Складські будівлі для добрив і пестицидів слід проектувати одноповерховими, прямокутної форми в плані з паралельно розташованими прольотами однакової ширини і висоти. Будівлі з прольотами різної ширини чи висоти або з прольотами двох взаємно перпендикулярних напрямів допускається проектувати за вимогами технології. Перепади висот менше 1,2 м в складських будівлях не рекомендуються.

Багатоповерхові складські будівлі допускається проектувати при техніко-економічному обґрунтуванні.

3.2 При проектуванні одноповерхових складських будівель рекомендується приймати такі параметри:

- прольоти 6, 12, 18, 24 і 36 м;
- крок опор (колон) 6 м; допускається крок 3 м - за крайніми рядами і 4,5 м - для дерев'яних рам і арок;

- висоти (від підлоги до низу несучих конструкцій на опорі) - не менше 3,6 м, кратні 0,6 м; в будівлях з несучими зовнішніми і внутрішніми стінами чи опорами з цегли або інших штучних будівельних матеріалів допускається приймати висоту (в межах від 3,6 м до 7,2 м) кратну 0,3 м.

3.3 Висоту складських будівель слід приймати найменшу, виходячи з габаритів обладнання і допустимої найбільшої висоти складування добрив і пестицидів. Відстань по верикалі від верху насипу чи штабеля добрив і від верхніх виступних частин технологічного обладнання (за виключенням підйомно-транспортного і іншого обладнання, розміщення якого необхідно проектувати з урахуванням вимог ВНТП-СПП-46-15) до низу несучих конструкцій покриття повинно бути не менше 0,2 м.

3.4 Висота від підлоги приміщень (або площадок, містків і т. ін.) до низу несучих конструкцій покриття, підвищеного обладнання і комунікацій повинна бути не менше 2 м в місцях регулярного проходу людей і не менше 1,8 м в місцях нерегулярного проходу людей.

3.5 Найбільшу допустиму площу поверху між протипожежними стінами складських будівель для добрив і пестицидів слід приймати за таблицею 2 (див. також СНП 2.11.01).

Таблиця 2

Категорія складів	Ступінь вогнестійкості будівель	Площа поверху між протипожежними стінами в будівлях, м ²	
		одноповерхових	двоповерхових
А	II	5200	-
Б	II	7800	-
В	II	10500	7800
	III	3500	2500
	IIIa	7800	-
	IIIб	7800	-
	IV	2200	1200
	IVa	3500	-
	V	1200	-
Д	II	не обмежується	
	III	5200	3500
	IIIa	не обмежується	

	IIIб	10500	-
	IV	3500	2200
	IVa	5200	-
	V	2200	1200

Примітка 1. Якщо поверхи з'єднані відкритими прорізами, "площа поверху" в таблиці 2 відповідає сумарній площі сполучених поверхів.

Примітка 2. При визначенні за таблицею 2 площі поверху для зберігання аміачної селітри (за виключенням водостійкої селітри) слід також враховувати, що між протипожежними стінами допускається зберігати не більше 5000 т селітри насипом і не більше 2500 т селітри в спеціальних мішках.

Можливо зберігання до 3500 т аміачної селітри в спеціальних мішках в окремо розташованих складських будівлях, розділених вогнетривкими перегородками (з границею вогнестійкості не менше 0,75 год.) на складські приміщення для зберігання в кожному з них селітри в кількості не більше 1200 т.

3.6 Забезпечення евакуації людей із складських будівель (кількість і розміщення звакуаційних виходів, відстань від робочих місць до виходів, розміри проходів, коридорів, дверей, маршів і площадок сходин, тамбурів і т.ін.) слід передбачати у відповідності з розділом СНІП 2.09.02.

3.7 Робочі місця комірників, обліковців і операторів допускається за вимогами технології зберігання добрив і пестицидів розмішати безпосередньо в складських приміщеннях і при необхідності огорожувати скляними перегородками заввишки 1,8 м.

3.8 Складські будівлі для добрив і пестицидів слід проектувати переважно каркасними із застосуванням збірних традиційних несучих і огорожувальних конструкцій, а також конструкцій і виробів з склопластику.

Неопалювані складські будівлі для добрив слід проектувати, як правило, із застосуванням дерев'яних клеєних несучих конструкцій.

Несучі конструкції складських будівель для аміачної селітри слід проектувати залізобетонними. Застосування дерев'яних конструкцій в складських будівлях для аміачної селітри не допускається, а в будівлях для кальцієвої і натрієвої селітр може бути допущено, якщо виключається безпосередній контакт дерев'яних конструкцій з цими добривами.

Будівельні матеріали, конструкції і вироби повинні проходити радіаційний контроль.

3.9 Стіни неопалювальних будівель для добрив, а також для пестицидів, які допускається зберігати при температурах нижче 0°C, слід проектувати з асбестоцементних хвилястих листів, з цоколем заввишки 0,6-0,9 м з вологостійких матеріалів (залізобетонних панелей, бетонних блоків, цегли і т.ін.), а стіни, що сприймають навантаження від добрив, - з залізобетонних панелей, бетонних блоків і цегли.

Стіни опалюваних складських будівель і приміщень для пестицидів слід проектувати із азбестоцементних панелей з утеплювачем з легких бетонів (ніздрюватих або поризованих), а також з цегли і природного каменю.

3.10 Перегородки, що відокремлюють складські приміщення для зберігання вибухопожежонебезпечних і пожежонебезпечних пестицидів від інших приміщень, повинні бути неспалимими з границею вогнестійкості не менше 0,75 год; двері в цих перегородках повинні бути з границею вогнестійкості не менше 0,6 год.

Складські приміщення для зберігання аміачної селітри (за виключенням водостійкої селітри) в кількості не більше 1200 т повинні бути відокремлені від інших приміщень, в тому числі від складських приміщень для добрив і пестицидів, суцільними (без прорізів) неспалимими перегородками з границею вогнестійкості не менше 0,75 год.

3.11 Перегородки, які розділяють на частини складські приміщення для добрив чи відокремлюють насип добрив (за виключенням всіх видів селітр) від зовнішніх стін цих приміщень, слід проектувати дерев'яними, а в складських приміщеннях для селітри - залізобетонними.

Висота перегородок повинна бути кратною 0,6 м і перевищувати висоту насипу (штабеля) добрив біля цих перегородок не менше ніж на 0,2 м.

3.12 Покриття неопалюваних складських будівель для добрив і пестицидів слід проектувати з азбестоцементних хвилястих листів (по латах чи прогонах) з ущільненням поздовжніх і поперечних з'єднань між листами; допускається при обґрунтуванні проектувати покриття цих будівель із покрівлею з

рулонних матеріалів.

Покриття опалюваних складських будівель і приміщень для пестицидів, які повинні зберігатися тільки при плюсових температурах внутрішнього повітря, слід проектувати з азбестоцементних плит з утеплювачем.

3.13 Складські будівлі для добрив і пестицидів слід проектувати без внутрішніх водостоків, завширшки не більше 72 м. Винос покрівлі (за зовнішню поверхню стін) необхідно приймати не менше 0,2 м, а в будівлях, в яких добриво прилягає до зовнішніх стін, - 0,7 м.

3.14 Підлоги в складських будівлях для добрив і пестицидів слід проектувати у відповідності з СНІП 2.03.13 і нормами цього розділу.

Підлоги в складських приміщеннях для добрив (за виключенням аміачної селітри) слід проектувати асфальтобетонними, а при відсутності впливу розчинів кислот - бетонними. В складських приміщеннях для аміачної селітри слід передбачати безіскрові підлоги з кислотостійкими покриттями.

Підлоги в складських приміщеннях для пестицидів повинні бути стійкими до дії кислот і лугів, а в приміщеннях для вибухонебезпечних речовин - також і безіскровими; в приміщеннях для пестицидів допускається застосування асфальтобетонних підлог, а при відсутності впливу розчинів кислот - бетонних підлог.

Примітка. В складських приміщеннях для аміачної селітри не допускається улаштування приямків, каналів, лотків і інших заглиблень в підлозі.

3.15 Рівень підлоги складських будівель для добрив і пестицидів повинен бути вище рівня небезпечного капілярного підняття ґрунтових вод на ділянці будівництва і вище планувальної відмітки землі, що примикають до будівель ділянок не менше ніж на 0,2 м.

В будівлях з вантажними платформами (рампами) рівень підлоги складських приміщень для добрив повинен бути вище рівня платформи на 0,02 м.

3.16 Протикапілярну гідроізоляцію несучих стін складських будівель для добрив слід проектувати з цементно-піщаного розчину складом 1:2 завтовшки 0,02 м.

3.17 Ворота складських будівель для добрив і пестицидів слід приймати типовими: двостулковими або розсувними. Для евакуації людей необхідно передбачати в двостулкових чи розсувних воротах для автомобільного транспорту хвіртки (без порогів чи з порогами заввишки не більше 0,1 м), що відчиняються в напрямі виходу з будівлі. Розміри воріт в світлі для пропускання безрейкового транспорту повинні перевищувати габаритні розміри завантажених транспортних засобів по висоті на 0,2 м і по ширині на 0,6 м.

3.18 Вікна в складських будівлях для добрив (переважно при застосуванні в будівлях наземної пересувної механізації) слід розміщувати в верхній частині зовнішніх стін, а в складських будівлях і приміщеннях для пестицидів - з урахуванням освітлення проходів (проїздів) між стелажми.

Коефіцієнт природної освітленості (к.п.о.) при боковому освітленні приймати 0,1. В складських приміщеннях для пестицидів не менше 20 % вікон необхідно проектувати з стулками рам, що відчиняються.

Складські будівлі і приміщення для добрив при обґрунтуванні допускається проектувати без світлових прорізів.

3.19 Колони і обрамлення прорізів воріт в складських будівлях в місцях інтенсивного руху наземного транспорту повинні бути захищені від механічних пошкоджень неметалевими матеріалами.

3.20 В проектах складських будівель і споруд для добрив і пестицидів повинен бути передбачений надійний захист будівельних конструкцій від корозії у відповідності з СНІП 2.03.11 і іншими нормативними документами з урахуванням вимог цього розділу до конструкції будівель і споруд.

3.21 Площадки і містки для обслуговування обладнання і безпечного проведення робіт в складських будівлях повинні бути передбачені у відповідності з діючими нормативними документами, при цьому в складських приміщеннях для аміачної селітри вони повинні мати суцільний настил і борти (закраїни) заввишки 0,15 м.

3.22 Вводи залізничних колій в складські приміщення для добрив, вантажні платформи (рампи). пандуси для проїзду транспортних засобів слід проектувати у відповідності з розділом СНІП 2.11.01. В складські приміщення для аміачної селітри вводи залізничних колій не допускаються.

3.23 При проектуванні складських будівель і споруд для добрив і пестицидів необхідно враховувати додаткові навантаження і впливи від вантажів, що в них зберігаються, які слід відносити до тимчасових довготривалих навантажень і впливів.

3.24 При розрахунку складських будівель і споруд для добрив слід приймати:

а) об'ємну вагу, кути внутрішнього тертя (кути природного укусу) і коефіцієнти тертя добрив по

дереву неструганому, бетону і металу - згідно з додатком А;

б) нормативний тиск на конструкції від добрив - як для сипких тіл;

в) коефіцієнт перевантаження 1,3.

3.25 В проектах складських будівель і споруд для добрив повинні бути вказівки щодо нанесення на стіни яскравих ліній і надписів, що обмежують гранично допустиму висоту насипу добрив, а також вимоги щодо догляду, експлуатації і організації високого рівня механізації завантажувально-розвантажувальних робіт.

4 ВОДОПРОВІД І КАНАЛІЗАЦІЯ

4.1 Водопровід і каналізацію складів добрив і пестицидів слід проектувати у відповідності з розділами СНіП 2.04.02, СНіП 2.04.03, СНіП 2.04.01 і ВНТП-СГіП-46-15.

4.2 Прирейкові і роздавальні склади добрив системами виробничого водопостачання не обладнуються, крім пунктів знезаражування і миття транспортних засобів, обладнання і інвентаря. Господарчо-питне водопостачання виконується у відповідності з вимогами СНіП 2.04.01.

4.3 Склади РЗХ (рідких засобів хімізації) слід обладнувати об'єднаним господарчо-питним і виробничим водопроводом. При виборі площадки для будівництва складів повинна ураховуватись можливість підключення до існуючих інженерних мереж.

4.4 В приміщеннях компресорних і насосних складів РЗХ слід передбачати поливальні крани. Витрата води на миття підлоги і змиття слідів проливу агресивних рідин слід приймати не менше 5,0 л/м².

4.5 Для змивання водою потенційно небезпечних хімічних речовин при їх попаданні на працюючих в складах слід передбачати аварійну душову установку з швидкодіючим пуском води і напірним баком місткістю не менше 200 л, а також питні фонтанчики з можливістю використання їх для промивання. Розташування аварійної душової установки повинно бути рівновіддаленим від місць можливого аварійного попадання агресивних рідин на обслуговуючий персонал (згідно 4.75 ВНТП-СПП-46-15).

4.6 В складських будівлях і приміщеннях для пестицидів слід проектувати системи холодного і гарячого водопостачання для подавання води на виробничі потреби (миття підлоги і стелажів, охолодження компресорів, миття і знезаражування тари, транспортних засобів, знезаражування і прання одягу і т. ін.) у відповідності з нормами технологічного проектування.

При відсутності в районі розташування складу централізованих систем водопостачання допускається проектувати водопровід складу з використанням місцевих джерел води за узгодженням з органами державного санітарного нагляду. В роздавальних складах при обґрунтуванні можна використовувати привізну воду. В обох випадках питна вода повинна відповідати вимогам ГОСТ 2874. Для виробничих потреб передбачається використання непитної води за умови обладнання окремої системи виробничого водопроводу і придатності води для цих потреб.

4.7 В приміщеннях для приготування застосовуваних форм пестицидів, в приміщеннях для миття і знезаражування транспортних і технологічних машин і в приміщенні для знезаражування і прання спецодягу слід передбачати раковини з підведенням холодної і гарячої води.

4.8 При відсутності в складі бази мережі гарячого водопостачання необхідно передбачати електричні водонагрівальні установки, розміщуючи їх в спеціальному приміщенні. Підлоги, стіни і покриття цього приміщення повинні бути неспалимими.

4.9 В складських будівлях і приміщеннях для пестицидів, обладнаних внутрішнім виробничим водопроводом, слід передбачати установку поливальних кранів (для миття підлоги і стелажів) діаметром 20 мм з розрахунку радіусу дії 30 м і напору на сприску не менше 5 м.

4.10 На складі РЗХ слід передбачати роздільну систему каналізації: окремо для виробничих і окремо для зливових стоків.

4.11 В приміщеннях насосних і компресорних, а також в приміщенні аварійної душової установки і в приміщенні приготування розчинів слід передбачати каналізацію виробничих стоків. Каналізаційні стоки зі складів РЗХ не повинні підключатись до існуючих систем виробничої і господарчо-побутової каналізації. Для збирання стоків необхідно передбачати резервуари-збирачі (ВНТП-СПП-46-15).

4.12 Виробничі стоки від миття підлог і стелажів в приміщеннях для зберігання пестицидів, від миття і знешкодження тари і транспортних засобів перед скиданням в зовнішню каналізаційну мережу повинні бути нейтралізовані і знезаражені на місцевих очисних спорудах. Методи нейтралізації і знешкодження цих стоків установлюються технологічною частиною проекту.

4.13 Прокладання каналізаційних трубопроводів для забруднених виробничих і зливових стоків

повинно виконуватись в каналах, що забезпечують можливість контролю за станом трубопроводів.

4.14 Перелік приміщень для зберігання добрив і пестицидів, які підлягають обладнанню автоматичними установками пожежогасіння, наведено в додатку Б.

5 ОПАЛЕННЯ І ВЕНТИЛЯЦІЯ

5.1 Системи опалення і вентиляції складських будівель і споруд для добрив і пестицидів слід проектувати у відповідності з розділами СНІП 2.04.05.

5.2 Теплопостачання складів добрив і пестицидів передбачається від котельних. За технічної і економічної доцільності допускається застосовувати електричні нагрівальні пристрої.

5.3 Опаленням обладнуються складські приміщення для пестицидів, які повинні зберігатись при температурах вище 0°C, приміщення лабораторії для перевірки якості і приміщення для розфасування і перезатарування пестицидів.

Складські приміщення для добрив не опалюються.

5.4 В складських приміщеннях для добрив і пестицидів слід передбачати природну вентиляцію, що забезпечує одноразовий повітрообмін за годину.

За вимогою технологічної частини проекту в складських приміщеннях для пестицидів, а також в приміщеннях для розфасування і перезатарування пестицидів слід передбачати аварійну вентиляцію.

5.5 Метеорологічні умови - температуру, відносну вологість і швидкість руху внутрішнього повітря - при проектуванні опалення і вентиляції в складських приміщеннях слід приймати за таблицею 3.

Таблиця 3

Найменування приміщень	Метеорологічні умови в приміщеннях в холодний і перехідний періоди року		
	температура повітря, °C	відносна вологість повітря, %, не більше	швидкість руху повітря, м/с, не більше
1 Складські приміщення для добрив і неопалювані приміщення для пестицидів	не нормуються		0,3
2 Опалювані складські приміщення для пестицидів	8-10	75	0,4
3 Приміщення для розфасування і перезатарування пестицидів, лабораторії для перевірки якості пестицидів	16-23	75	0,3

Примітка. Метеорологічні умови в приміщеннях, указаних в таблиці, в теплий період року не нормуються.

5.6 Для видалення пилу, вибухонебезпечних, вибухопожежонебезпечних і шкідливих речовин від місць їх виникнення і виділення (в складських приміщеннях, транспортних галереях, перевантажувальних вузлах і т. ін.) слід проектувати системи місцевих відсмоктувань у відповідності з вимогами технологічної частини проекту і охорони навколишнього природного середовища.

5.7 В складських приміщеннях, в яких можливе тільки періодичне виділення шкідливостей (при вантажно-розвантажувальних операціях, при роботі двигунів внутрішнього згорання і т. ін.), крім постійної діючої вентиляції, що забезпечує одноразовий повітрообмін за годину, повинна бути передбачена періодично діюча під час виділення шкідливостей механічна вентиляція для забезпечення гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин в повітрі робочої зони.

6 ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНІ ПРИСТРОЇ

6.1 Електротехнічні установки повинні проектуватися у відповідності з ПУЕ, інструкціями: з проектування електрозабезпечення, силового і освітлювального обладнання промислових підприємств; з проектування і влаштування захисту від блискавки будівель і споруд РД 34.21.122.

6.2 Категорії споживачів електричної енергії, а також вимоги до забезпечення надійності електропостачання роздавальних складів слід приймати у відповідності з діючими нормами технологічного проектування сільських електричних мереж і електростанцій.

6.3 Всі електроприймачі, розташовані в складських приміщеннях складів категорій А, Б, і В, повинні вимикатись загальним вимикальним апаратом (рубильником), що установлений зовні будівлі на неспалимій стіні або на окремій опорі в металевій шафі з пристосуванням для опломбування.

6.4 Металеві частини електроустановок і заземлюючі провідники не повинні торкатись мінеральних добрив і пестицидів.

6.5 На робочих місцях комірників необхідно передбачати додатково місцеве електричне освітлення.

6.6 На вантажних платформах (рампах) слід передбачати штепсельні розетки на напругу до 42 В для підключення переносних світильників для освітлення залізничних вагонів.

6.7 Перелік приміщень для зберігання мінеральних добрив, що підлягають обладнанню пожежною сигналізацією, наведено у додатку Б.

7 ОЦІНКА ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

7.1 До складу передпроектної (ТЕО, ТЕР) чи проектно-кошторисної документації на нове будівництво, розширення, реконструкцію та технічне переозброєння підприємств повинен бути включений розділ "Оцінка впливу на навколишнє середовище" (ОВНС), розроблений згідно з ДБН А.2.2-1.

В матеріалах ОВНС повинні бути ураховані вимоги СНІП 1.02.01 до розділу "Охорона навколишнього природного середовища", який при цьому окремо не розробляється.

7.2.Обсяг і зміст матеріалів ОВНС визначаються в кожному конкретному випадку замовником і генпроектувальником за участю місцевих органів екологічної безпеки України при складанні заяви щодо намірів і подання в органи місцевої влади.

Для видів діяльності і об'єктів, що являють собою підвищену екологічну безпеку (додаток 4 до ДБН А.2.2-1) розділ ОВНС виконується в повному обсязі згідно з розділом 2 ДБН А.2.2-1.

Ступінь екологічної безпеки складів добрив і пестицидів визначається в кожному конкретному випадку органами екологічної безпеки.

7.3 При складанні розділу ОВОС необхідно керуватись законами України "Про охорону навколишнього середовища", "Про екологічну експертизу", вимогами земельного законодавства України і іншими законодавчими актами і нормативними документами з охорони навколишнього середовища і раціональному використанню природних ресурсів.

7.4 Вихідні дані для проектування екологічних заходів, в тому числі матеріали інженерних вишукувань, повинні ураховувати специфіку об'єкта проектування, якісні і кількісні характеристики забруднюючих речовин, що виділяються підприємством в процесі експлуатації.

Перелік вихідних даних для розроблення розділу ОВНС рекомендується приймати з урахуванням даних додатку 2 Посібника по составлению раздела проекта (рабочего проекта) "Охрана окружающей природной среды" до СНІП 1.02.01.

7.5 При розробленні проектної документації необхідно ураховувати вимоги безпеки середовища перебування. Проектні рішення повинні бути ув'язані з екологічними, соціальними і економічними інтересами суспільства при урахуванні вимог екологічних норм, стандартів і лімітів використання природних ресурсів з урахуванням, при необхідності, перспективи розширення об'єкта за рахунок прилеглих територій.

Для запобігання забрудненню навколишнього середовища в розділах проекта необхідно передбачити заходи щодо очищення, нейтралізації і утилізації відходів виробництва у відповідності з вимогами нормативних документів.

7.6 Розділ ОВНС розробляється на основі узагальнення і аналізу технічних рішень і природоохоронних заходів, передбачених у відповідних розділах проектної документації з урахуванням вихідних даних за 7.4.

Обсяг і зміст розділу ОВНС повинен бути достатнім для оцінки природоохоронних заходів, забезпечення раціонального використання природних ресурсів і доведення до мінімуму шкоди від об'єкта, що проектується.

8 ОРГАНІЗАЦІЯ БУДІВЕЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

8.1 Організація будівельного виробництва при проектуванні і будівництві нових, а також розширенні, реконструкції і технічному переозброєнні об'єктів повинна відповідати вимогам ДБН А.3.1-5.

8.2 До складу документації на будівництво об'єктів, разом з проектно-кошторисною документацією і робочими кресленнями, її невід'ємною частиною повинна входити проектно-технологічна документація (ПТД), що включає проект організації будівництва (ПОБ) і проект виконання робіт (ПВР), що розробляються на основі робочої документації з урахуванням вимог ВБН 193, ДБН А.3.1-2, ДБН А.3.1-3. Склад і зміст ПТД в залежності від типу будівництва, складності об'єкта та інших особливостей встановлюються в контракті на будівництво на основі положень розділу 3 ДБН А.3.1-5.

8.3 Виробництво, операційний контроль якості і приймання робіт, виконаних при будівництві і реконструкції об'єктів, слід виконувати згідно з СНіП 3.03.01, державними стандартами, технологічними картами і схемами операційного контролю якості.

8.4 При будівництві будівель і споруд для клеєних дерев'яних конструкцій, які мають якісне захисне покриття, тривалість перебування їх під атмосферними впливами не повинна перевищувати один місяць.

8.5 В разі пошкодження захисних покриттів конструкцій в процесі транспортування і монтажу. цілість їх повинна бути відновлена до приймання об'єктів в експлуатацію. При цьому роботи слід виконувати з урахуванням вимог СНіП 3.04.03, СНіП 2.03.11 і технічних умов на конкретні конструкції.

8.6 При організації будівельного виробництва повинні бути враховані закони України "Про охорону праці", "Про пожежну безпеку", "Правила пожежної безпеки в Україні", вимоги СНіП III-4, а також умови охорони навколишнього середовища і виробництва робіт на ділянках існуючої міської забудови.

9 ВИМОГИ ДО ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД

9.1 З метою забезпечення тривалості та надійності в експлуатації будівельних конструкцій, інженерних систем, електрообладнання будівель і споруд на об'єктах повинна бути організована служба технічної експлуатації будівель і споруд.

9.2 Служба технічної експлуатації повинна здійснювати:

- контроль за дотриманням правил технічної експлуатації будівель і споруд, встановлених нормативною, експлуатаційною і проектною документацією;
- регулярні огляди конструкцій, розроблення пропозицій щодо усунення знайдених дефектів і пошкоджень;
- контроль за виконанням поточних і капітальних ремонтів будівель і споруд та їх якістю;
- контроль за безаварійним функціонуванням виробництва, за дотриманням нормативних документів з пожежовибухобезпеки (ГОСТ 12.1.004, ГОСТ 12.1.010, ГОСТ 12.1.041 і т. ін.).

9.3 Технічна експлуатація конструкцій та інженерних систем будівель і споруд повинна здійснюватись у відповідності з "Положением о проведении планово-предупредительного ремонта производственных зданий и сооружений".

В разі відсутності в наведеному нормативному документі окремих рекомендацій з експлуатації конструкцій будівель і споруд, в проектній документації будівель і споруд повинні бути передбачені конкретні вказівки щодо безпечної експлуатації цих будівель і споруд.

9.4 Конструкції будівель та споруд повинні підлягати періодичним оглядам - загальним чи частковим (два рази на рік - весною і восени) і поточному (в залежності від конкретних умов). Позачергові огляди обов'язкові після аварії чи стихійного лиха - пожеж, ураганів, великих снігопадів і завірюх землетрусів і т. ін.

Результати оглядів оформляються актами та записом у відповідних журналах експлуатації будівель і споруд.

9.5 Металеві, дерев'яні, бетонні, залізобетонні, цегляні будівельні конструкції будівель і споруд повинні бути захищені від корозії, впливу вологи і вогню згідно з проектом. В разі пошкодження відновлення захисного покриття повинно виконуватись з урахуванням вимог СНіП 3.04.03 і СНіП 2.03.11.

9.6 Конструкції із полімерних матеріалів слід захищати від механічних пошкоджень. В процесі експлуатації огорожувальних конструкцій із склопластику в них може з'явитись ерозія полімерного

шару. В такому випадку поверхня огороження повинна бути захищена шляхом нанесення лакофарбових покриттів (пентафталеві емалі і т.ін.)

9.7 Організація робіт щодо забезпечення санітарно-гігієнічних умов і техніки безпеки повинна виконуватись у відповідності з системою стандартів безпеки праці та іншими нормативними документами.

Додаток А
(рекомендований)

Уніфіковані значення характеристик добрив

Таблиця А.1

Найменування добрив	Об'ємна вага, кгс/м ³	Кут природного укоосу (кут внутрішнього тертя), градус	Коефіцієнт тертя добрив		
			по металу	по бетону	по дереву неструганому
Аміачна селітра	840	25	0,3	0,5	0,4
Карбамід	650	35	0,2	0,4	0,9
Селітра натрієва	1400	35	0,3	0,5	0,4
Добрива азотні всіх видів (крім аміачної селітри, карбаміду, селітри натрієвої)	1000	35	0,3	0,5	0,4
Фосфоритне борошно	1800	40	0,3	0,5	0,4
Шлак фосфатний мартенівський і апатитовий концентрат	2000	40	0,3	0,5	0,4
Добрива фосфатні всіх видів (крім фосфоритного борошна, шлаку фосфатного мартенівського, апатитового концентрату)	1200	35	0,5	0,5	0,4
Добрива калійні всіх видів	1400	35	0,3	0,5	0,3
Вапнякове і доломітове борошно	1700	35	0,3	0,5	0,4

Примітка. При проектуванні складських будівель і споруд для зберігання різних добрив характеристики добрив слід приймати виходячи з найбільш несприятливих умов.

Додаток Б
(обов'язковий)

ПЕРЕЛІК
приміщень для зберігання добрив і пестицидів, які підлягають обладнанню
пожежною сигналізацією і автоматичними установками пожежогасіння

Таблиця Б.1

Найменування приміщень	Площа приміщень, м ²	
	автоматична пожежна сигналізація	автоматичні установки пожежогасіння
Склади мінеральних горючих добрив, негорючих добрив, затарених у спалиму упаковку, аміачної селітри	200 і більше	-
Приміщення складів пестицидів з температурою спалаху нижче 120°C	від 100 до 500	500 і більше

Примітка. Вибір засобів пожежогасіння і необхідність обладнання складів рідких засобів хімізації системою автоматичного пожежогасіння визначається проектом в залежності від вогнестійкості, місцевих умов, кількості і пожежонебезпечних властивостей речовин на складі (крім рідкого аміаку).

Додаток В
(довідковий)

НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

ГОСТ 12.1.004-91	ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования
ГОСТ 12.1.010-76	ССБТ. Взрывобезопасность. Общие требования
ГОСТ 12.1.041-83	ССБТ. Пожаровзрывобезопасность горючих пылей. Общие требования
ГОСТ 2874-82*	Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством
СНиП 1.02.01-85	Инструкция о составе, порядке разработки, согласования и утверждения проектно-сметной документации на строительство предприятий, зданий и сооружений
СНиП 2.01.02-85*	Противопожарные нормы
СНиП 2.03.11-85	Защита строительных конструкций от коррозии
СНиП 2.03.13-88	Полы
СНиП 2.04.01-85	Внутренний водопровод и канализация
СНиП 2.04.02-84	Водоснабжение. Наружные сети и сооружения
СНиП 2.04.03-85	Канализация. Наружные сети и сооружения
СНиП 2.04.05-91	Отопление, вентиляция и кондиционирование
СНиП 2.09.02-852.09.02-85*	Производственные здания
СНиП 2.09.03-85	Сооружения промышленных предприятий
СНиП 2.09.04-87	Административные и бытовые здания
СНиП 2.П.01-85*	Складские здания
СНиП 3.03.01-87	Несущие и ограждающие конструкции
СНиП 3.04.03-85	Защита строительных конструкций и сооружений от коррозии
СНиП II-89-80	Генеральные планы промышленных предприятий
СНиП III-4-80*	Техника безопасности в строительстве
ДБН 360-92*	Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень

ДБН A.2.2-1-95	Склад і зміст матеріалів оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд. Основні положення проектування
ДБН A.3.1-2-93	Управління, організація і технологія. Порядок надання дозволу на виконання будівельних робіт
ДБН A.3.1-3-94	Управління, організація і технологія. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів. Основні положення
ДБН A.3.1-5-96	Організація будівельного виробництва
ДБН Б.2.4-3-95	Генеральні плани сільськогосподарських підприємств
ВБН-СГіП-46-3-94	Перелік будівель і приміщень підприємств Міністерства сільського господарства та продовольства України з встановленням їх категорій за вибухопожежною небезпекою, а також класів вибухопожежонебезпечних зон за ПУЕ
ВНТП-СГіП-46-15-95	Підприємства, будівлі і споруди для зберігання мінеральних добрив та засобів захисту рослин

РСН 320-86	Республиканские строительные нормы по планировке, застройке и благоустройству производственных зон сельских населенных пунктов Украинской ССР
ОНТП 24-86	Определение категорий помещений и зданий по взрывопожарной и пожарной безопасности
ВСН 193-81	Инструкция по разработке проектов производства работ по монтажу строительных конструкций
РД 34.21.122-87	Инструкция по устройству молниезащиты зданий и сооружений
ПУЭ-85	Правила устройства электроустановок.
Санітарні правила № 173	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. Затверджені наказом МОЗ України від 19.06.1996 р.
Санітарні правила № 1049	Санитарные правила по хранению, транспортировке и применению минеральных удобрений в сельском хозяйстве. ДНАОП 0.03-1.08-73
Санітарні правила № 6038	Санитарные правила транспортирования, хранения и применения пестицидов в народном хозяйстве
	Положение о проведении планово-предупредительного ремонта производственных зданий и сооружений. Затверджені Держбудом СРСР 29.12.1973 р., №279

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	1
1 Загальні положення	1
2 Генеральні плани	2
3 Об'ємно-планувальні і конструктивні рішення	2
4 Водопровід і каналізація	6
5 Опалення і вентиляція	7
6 Електротехнічні пристрої	7
7 Оцінка впливу на навколишнє середовище	8
8 Організація будівельного виробництва	8
9 Вимоги до експлуатації будівель та споруд	9
Додаток А	
Уніфіковані значення характеристик добрив	10
Додаток Б	
Перелік приміщень для зберігання добрив і пестицидів, які підлягають обладнанню пожежною сигналізацією і автоматичними установками пожежогасіння	11
Додаток В	
Нормативні посилання	12

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ УКРАИНЫ

ЗДАНИЯ И СООРУЖЕНИЯ

**ЗДАНИЯ И СООРУЖЕНИЯ
ДЛЯ ХРАНЕНИЯ МИНЕРАЛЬНЫХ УДОБРЕНИЙ И
СРЕДСТВ ЗАЩИТЫ РАСТЕНИЙ**

ДБН [В.2.2-7-98](#)

Издание официальное

Государственный комитет строительства, архитектуры и жилищной политики Украины

Киев 1998

РАЗРАБОТАНЫ

Объединением "УкрНИИагропроект" Минсельхозпрода Украины (базовая организация) (руководитель темы - канд. экон. наук, заслуженный строитель Украины А.Ф.Омельченко; ответственный исполнитель - канд. техн. наук Р.Х.Каюмов; исполнители - Петров А.Н., канд. техн. наук Смирнов О.П., Шеремет В.С., Заика Е.П., Шик И.Л., Бойчук М.П., Иванова Л.Е.)

Объединением "Украгрохим" (Ковтун Н.И., Кпяченко Л.С., Гриценко В.А.)

Научно-гигиеническим центром Минздрава Украины (канд. мед. наук Вашкулат Н.П.)

Главным управлением капитального строительства Минсельхозпрода Украины (академик Академии инженерных наук Яковенко В.П., Бровко И.И., Шуляк Е.В., Юдченко М.А.)

ВНЕСЕНЫ
И ПОДГОТОВЛЕНЫ
К УТВЕРЖДЕНИЮ

Управлением промышленной застройки, инженерной инфраструктуры и защиты территорий Госстроя Украины

УТВЕРЖДЕНЫ

Приказом Госстроя Украины от 18.02.98 г. № 41 и введены в действие с 01.07.98 г.

С введением в действие ДБН [В.2.2-7-98](#) на территории Украины утрачивает силу СНиП II-108-78 "Склады сухих минеральных удобрений и химических средств защиты растений".

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ УКРАИНЫ

Здания и сооружения

Здания и сооружения для хранения минеральных удобрений и средств защиты растений

ДБН [В.2.2-7-98](#)

Взамен СНиП II-108-78

Настоящие нормы распространяются на проектирование новых, расширение, реконструкцию и техническое перевооружение агрохимкомплексов, баз химизации, прирельсовых, пристанских (портовых) и раздаточных складских зданий и сооружений, предназначенных для хранения сухих и жидких минеральных удобрений, химических мелиорантов, регуляторов роста растений, химических и биологических средств защиты растений*.

Нормы устанавливают требования: к проектированию генеральных планов размещения складских зданий и сооружений, их объемно-планировочным и конструктивным решениям; к проектированию инженерного оборудования, электроснабжения; к разработке разделов проектов по оценке воздействия на окружающую среду, организации строительного производства, а также к безопасной эксплуатации зданий и сооружений.

1 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1 Технологическую часть проектов следует разрабатывать с учетом требований ведомственных норм технологического проектирования ВНТП-СПП-46-15.

Проектные решения зданий и сооружений для хранения пестицидов, в числе которых имеются сильнодействующие ядовитые вещества, должны быть согласованы с органами государственного санитарного надзора.

1.2 Категории складов по взрывопожарной опасности и степени их огнестойкости следует принимать по ОНТП 24, ВБН-СПП-46-3, СНиП 2.01.02 или по специальным перечням, утвержденным в установленном порядке.

В общей пояснительной записке проекта (рабочего проекта) должен быть раздел, предусматривающий создание системы обеспечения пожарной безопасности в соответствии с ГОСТ 12.1.004, "Правилами пожарной безопасности в Україні", а также мероприятия по охране труда.

1.3 Сооружения складов удобрений и пестицидов (тончели, галереи, эстакады, каналы, бункера, силосы и другие) следует проектировать в соответствии со СНиП 2.09.03.

1.4 Общая площадь складского здания для удобрений и пестицидов определяется как сумма площадей всех этажей (надземных, включая технические, цокольного и подвального), измеренных в пределах внутренних поверхностей наружных стен (или осей крайних колонн, где не имеется наружных стен), галерей (по горизонтальной проекции), тоннелей, площадок, антресолей, рампы и переходов в другие здания (СНиП 2.09.02).

Примечание. Площади технического подполья (высотой до 1,8 м в свету под первым, цокольным или подвальным этажом) и площадок для обслуживания подкрановых путей, кранов и конвейеров в общую площадь здания не включаются.

1.5 Вспомогательные здания и помещения для работающих на складах удобрений и пестицидов, а также пункты обработки зерна следует проектировать в соответствии с главой СНиП 2.09.04, санитарными правилами № 1049 и 6038.

На раздаточных складах при количестве работающих не более 25 человек в смену допускается проектировать неотапливаемую уборную с выгребом и в складском здании предусматривать шкафы для хранения одежды и рукомойники простейшего типа.

* Далее по тексту минеральные удобрения, химические мелиоранты и регуляторы роста растений именуются удобрениями, химические и биологические средства защиты растений — пестицидами.

1.6 Для размещения технологического и энергетического оборудования (тукосмесительные установки, разгрузочные устройства и др.), которое устанавливается открыто (по нормам технологического проектирования, по специальным перечням, утвержденными в установленном порядке, или в соответствии с технологической частью проекта), следует предусматривать открытые площадки.

Для размещения оборудования, которое не может быть установлено на открытой площадке из-за неблагоприятного влияния атмосферных осадков, ветра, пыли и эксплуатация которого не требует поддержания определенной положительной температуры и постоянного присутствия обслуживающего персонала, следует проектировать неотапливаемые здания.

1.7 Для хранения удобрений (насыпью и в таре) следует проектировать складские здания с соблюдением ВНТП-СГП-46-15. В раздаточных складах допускается предусматривать хранение несле-живающихся удобрений (фосфоритной, известняковой или доломитовой муки) в количестве не более 1000 т в отдельном помещении складского здания.

В зависимости от видов и способа хранения удобрений складские помещения разделяют на секции и отделяют насыпь удобрений от наружных панельных стен складских помещений коррозионно-устойчивыми перегородками.

Для пестицидов, которые должны храниться при температуре выше 0°C, следует проектировать отапливаемые складские помещения.

Для хранения аммиачной селитры следует проектировать одноэтажные складские здания I, II и IIIa степеней огнестойкости. Допускается складские помещения для аммиачной селитры размещать в складских зданиях для других удобрений или пестицидов. В складских помещениях для аммиачной селитры не допускается предусматривать хранение любых других веществ и материалов.

Количество аммиачной селитры в мешках в одном штабеле не должно превышать 700 т, а в секции склада - не более 1200 т. Между отдельными штабелями, а также между штабелем и стенкой отсека следует предусматривать проход шириной не менее 1,0 м. Ширина проездов в складе должна приниматься с превышением габаритов поворота погрузчиков с грузом не менее чем на 0,5 м.

1.8 В проектах складских зданий для удобрений и пестицидов должны быть указания о соблюдении требований санитарных правил № 1049 и № 6038.

1.9 В составе складов, кроме указанных в 1.7 складских зданий и сооружений, в соответствии с требованиями технологии хранения удобрений и пестицидов и заданием на проектирование допускается предусматривать: тукосмесительные установки, площадки, навесы и сараи для обезвреживания и хранения тары, для приготовления растворов, эмульсий и суспензий, для хранения средств механизации и оборудования; автовесы; компрессорную и аккумуляторную (зарядную) станции. При складах допускается предусматривать (по заданию на проектирование) взлетно-посадочные полосы и площадки для стоянки и загрузки самолетов и вертолетов сельскохозяйственной авиации.

2 ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ

2.1 Генеральные планы прирельсовых складов удобрений и пестицидов агрохимкомплексов и баз химизации следует проектировать согласно СНиП II-89, ДБН 360, ДБН Б.2.4-3, РСН 320.

2.2 Склады удобрений и пестицидов следует располагать с подветренной стороны (для ветров преобладающего направления в теплый период года) по отношению к жилой застройке и другим объектам, на которые они могут оказывать неблагоприятное воздействие (предприятия по производству пищевых продуктов, животноводческие помещения, источники водоснабжения и др.).

2.3 Наименьшее расстояние от складских зданий и сооружений для удобрений и пестицидов до зданий и сооружений соседних предприятий и других объектов, а также санитарно-защитные зоны следует принимать в соответствии с санитарными правилами № 173.

2.4 Расстояния между зданиями и сооружениями складов удобрений и пестицидов следует принимать в соответствии с нормативными документами, указанными в 2.1 настоящего раздела, в

зависимости от степени огнестойкости и категории производств этих зданий и сооружений.

2.5 По периметру наружных стен складских зданий следует проектировать отступки шириной, превышающей вынос кровли (за наружную поверхность стены) на 0,3 м с уклоном 0,05-0,10 от здания.

3 ОБЪЕМНО-ПЛАНИРОВОЧНЫЕ И КОНСТРУКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ

3.1 Складские здания для удобрений и пестицидов следует проектировать одноэтажными, прямоугольной формы в плане с параллельно расположенными пролетами одинаковой ширины и высоты. Здания с пролетами разной ширины или высоты или с пролетами двух взаимно перпендикулярных направлений допускается проектировать по требованиям технологии. Перепады высот менее 1,2 м в складских зданиях не рекомендуются.

Многоэтажные складские здания допускается проектировать при технико-экономическом обосновании.

3.2 При проектировании одноэтажных складских зданий рекомендуется принимать следующие параметры:

- пролеты 6, 12, 18, 24 и 36 м;
- шаг опор (колонн) 6 м; допускается шаг 3 м - по крайним рядам и 4,5 м - для деревянных арок и рам;
- высоты (от пола до низа несущих конструкций на опоре) - не менее 3,6 м, кратные 0,6 м; в зданиях с несущими наружными и внутренними стенами или опорами из кирпича или других штучных строительных материалов допускается принимать высоту (в пределах от 3,6 м до 7,2 м) кратную 0,3 м.

3.3 Высоту складских зданий следует принимать наименьшей, исходя из габаритов оборудования и допускаемой наибольшей высоты складирования удобрений и пестицидов. Расстояние по верикали от верха насыпи или штабеля удобрений и от верхних выступающих частей технологического оборудования (за исключением подъемно-транспортного и другого оборудования, размещение которого необходимо проектировать с учетом требований ВНТП-СП-46-15) до низа несущих конструкций покрытия должно быть не менее 0,2 м.

3.4 Высота от пола помещений (или площадок, мостиков и т.п.) до низа несущих конструкций покрытия, подвешенного оборудования и коммуникаций должны быть не менее 2 м в местах регулярного прохода людей и не менее 1,8 м в местах нерегулярного прохода людей.

3.5 Наибольшую допускаемую площадь этажа между противопожарными стенами складских зданий для удобрений и пестицидов следует принимать по таблице 2 (см. также СНиП 2.11.01).

Таблица 2

Категория складов	Степень огнестойкости зданий	Площадь этажа между противопожарными стенами в зданиях, м ²	
		одноэтажных	двухэтажных
А	II	5200	-
Б	II	7800	-
В	II	10500	7800
	III	3500	2500
	IIIa	7800	-
	IIIб	7800	-

	IV	2200	1200
	IVa	3500	-
	V	1200	-
Д	II	не ограничивается	
	III	5200	3500
	IIIa	не ограничивается	
	IIIб	10500	-
	IV	3500	2200
	IVa	5200	-
	V	2200	1200

Примечание 1. Если этажи соединены открытыми проемами, "площадь этажа" в таблице 2 соответствует суммарной площади сообщающихся этажей.

Примечание 2. При определении по таблице 2 площади этажа для хранения аммиачной селитры (за исключением водоустойчивой селитры) следует также учитывать, что между противопожарными стенами допускается хранить не более 5000 т селитры насыпью и не более 2500 т селитры в специальных мешках.

Возможно хранение до 3500 т аммиачной селитры в специальных мешках в отдельно стоящих складских зданиях, разделенных несгораемыми перегородками (с пределом огнестойкости не менее 0,75 ч) на складские помещения для хранения в каждом из них селитры в количестве не более 1200 т.

3.6 Обеспечение эвакуации людей из складских зданий (количество и размещение эвакуационных выходов, расстояния от рабочих мест до выходов, размеры проходов, коридоров, дверей, маршей и площадок лестниц, тамбуров и др.) следует предусматривать в соответствии с главой СНиП 2.09.02.

3.7 Рабочие места кладовщиков, учетчиков и операторов допускается по требованиям технологии хранения удобрений и пестицидов размещать непосредственно в складских помещениях и при необходимости ограждать остекленными перегородками высотой 1,8 м.

3.8 Складские здания для удобрений и пестицидов следует проектировать преимущественно каркасными с применением сборных традиционных несущих и ограждающих конструкций, а также конструкций и изделий из стеклопластика.

Неотапливаемые складские здания для удобрений следует проектировать, как правило, с применением деревянных клееных несущих конструкций.

Несущие конструкции складских зданий для аммиачной селитры следует проектировать железобетонными. Применение деревянных конструкций в складских зданиях для аммиачной селитры не допускается, а в зданиях для кальциевой и натриевой селитр может быть допущено, если исключается непосредственный контакт деревянных конструкций с этими удобрениями.

Строительные материалы, конструкции и изделия должны проходить радиационный контроль.

3.9 Стены неотапливаемых зданий для удобрений, а также для пестицидов, хранение которых

допускается при температурах ниже 0°C, следует проектировать из асбестоцементных волнистых листов, с цоколем высотой 0,6-0,9 м из влагостойких материалов (железобетонных панелей, бетонных блоков, кирпича и др.), а стены, воспринимающие нагрузку от удобрений, - из железобетонных панелей, бетонных блоков и кирпича.

Стены отапливаемых складских зданий и помещений для пестицидов следует проектировать из асбестоцементных панелей с утеплителем из легких бетонов (ячеистых или поризованных), а также из кирпича и природного камня.

3.10 Перегородки, отделяющие складские помещения для хранения взрывопожароопасных и пожароопасных пестицидов от других помещений, должны быть несгораемыми с пределом огнестойкости не менее 0,75 ч; двери в этих перегородках должны быть с пределом огнестойкости не менее 0,6 ч.

Складские помещения для хранения аммиачной селитры (за исключением водоустойчивой селитры) в количестве не более 1200 т должны быть отделены от других помещений, в том числе от складских помещений для удобрений и пестицидов, сплошными (без проемов) несгораемыми перегородками с пределом огнестойкости не менее 0,75 ч.

3.11 Перегородки, разделяющие на части складские помещения для удобрений или отделяющие насыпь удобрений (за исключением всех видов селитр) от наружных стен этих помещений, следует проектировать деревянными, а в складских помещениях для селитры - железобетонными.

Высота перегородок должна быть кратной 0,6 м и превышать высоту насыпи (штабеля) удобрений у этих перегородок не менее чем на 0,2 м.

3.12 Покрытия неотапливаемых складских зданий для удобрений и пестицидов следует проектировать из асбестоцементных волнистых листов (по обрешетке или прогонам) с уплотнением продольных и поперечных соединений между листами; допускается при обосновании проектировать покрытия этих зданий с кровлей из рулонных материалов.

Покрытия отапливаемых складских зданий и помещений для пестицидов, которые должны храниться только при положительных температурах внутреннего воздуха, следует проектировать из асбестоцементных плит с утеплителем.

3.13 Складские здания для удобрений и пестицидов следует проектировать без внутренних водостоков, шириной не более 72 м. Вынос кровли (за наружную поверхность стен) необходимо принимать не менее 0,2 м, а в зданиях, в которых удобрения соприкасаются с наружными стенами, - 0,7 м.

3.14 Полы в складских зданиях для удобрений и пестицидов следует проектировать в соответствии с СНиП 2.03.13 и нормами настоящего раздела.

Полы в складских помещениях для удобрений (за исключением аммиачной селитры) следует проектировать асфальтобетонными, а при отсутствии воздействия растворов кислот - бетонными. В складских помещениях для аммиачной селитры следует предусматривать безыскровые полы с кислотостойкими покрытиями.

Полы в складских помещениях для пестицидов должны быть стойкими к воздействиям растворов кислот и щелочей, а в помещениях для взрывоопасных веществ - также и безыскровыми; в помещениях для пестицидов допускается применение асфальтобетонных полов, а при отсутствии воздействия растворов кислот - бетонных полов.

Примечание. В складских помещениях для аммиачной селитры не допускается устройство прямиков, каналов, лотков и других углублений в полу.

3.15 Уровень пола складских зданий для удобрений и пестицидов должен быть выше уровня опасного капиллярного поднятия грунтовых вод на участке строительства и выше планировочной отметки земли, примыкающих к зданиям участков не менее чем на 0,2 м.

В зданиях с грузовыми платформами (рампами) уровень пола складских помещений для удобрений должен быть выше уровня платформы на 0,02 м.

3.16 Противокапиллярную гидроизоляцию несущих стен складских зданий для удобрений следует проектировать из цементно-песчаного раствора состава 1:2 толщиной 0,02 м.

3.17 Ворота складских зданий для удобрений и пестицидов следует принимать типовыми: распашными или раздвижными. Для эвакуации людей необходимо предусматривать в распашных или раздвижных воротах для автомобильного транспорта калитки (без порогов или с порогами высотой не более 0,1 м), открывающиеся по направлению выхода из здания. Размеры ворот в свету

для пропуска безрельсового транспорта должны превышать габаритные размеры груженых транспортных средств по высоте на 0,2 м и по ширине на 0,6 м.

3.18 Окна в складских зданиях для удобрений (преимущественно при применении в зданиях напольной передвижной механизации) следует располагать в верхней части наружных стен. а в складских зданиях и помещениях для пестицидов - с учетом освещения проходов (проездов) между стеллажами.

Коэффициент естественной освещенности (к.е.о.) при боковом освещении принимать 0,1. В складских помещениях для пестицидов не менее 20 % окон необходимо проектировать с открывающимися створками переплетов.

Складские здания и помещения для удобрений при обосновании допускается проектировать без световых проемов.

3.19 Колонны и обрамление проемов ворот в складские здания в местах интенсивного движения напольного транспорта должны быть защищены от механических повреждений неметаллическими материалами.

3.20 В проектах складских зданий и сооружений для удобрений и пестицидов должна быть предусмотрена надежная защита строительных конструкций от коррозии в соответствии с СНиП 2.03.11 и другими нормативными документами с учетом требований настоящего раздела к конструкциям зданий и сооружений.

3.21 Площадки и мостики для обслуживания оборудования и безопасного производства работ в складских зданиях должны предусматриваться в соответствии с действующими нормативными документами, при этом в складских помещениях для аммиачной селитры они должны иметь сплошной настил и борта (закраины) высотой 0,15 м.

3.22 Вводы железнодорожных путей в складские помещения для удобрений, грузовые платформы (рампы), пандусы для проезда транспортных средств следует проектировать в соответствии с главой СНиП 2.11.01. В складские помещения для аммиачной селитры вводы железнодорожных путей не допускаются.

3.23 При проектировании складских зданий и сооружений для удобрений и пестицидов необходимо учитывать дополнительные нагрузки и воздействия от хранимых в них грузов, которые следует относить к временным длительным нагрузкам и воздействиям.

3.24 При расчете складских зданий и сооружений для удобрений следует принимать:

- а) объемный вес, углы внутреннего трения (углы естественного откоса) и коэффициенты трения удобрений по дереву нестроганому, бетону и металлу - согласно приложению А;
- б) нормативное давление на конструкции от удобрений - как для сыпучих тел;
- в) коэффициент перегрузки 1,3.

3.25 В проектах складских зданий и сооружений для удобрений должны быть указания о нанесении на стены ярких линий и надписей, ограничивающих предельно допустимую высоту насыпи удобрений, а также требования по уходу, эксплуатации и организации высокого уровня механизации погрузочно-разгрузочных работ.

4 ВОДОПРОВОД И КАНАЛИЗАЦИЯ

4.1 Водопровод и канализацию складов удобрений и пестицидов следует проектировать в соответствии с главами СНиП 2.04.02, СНиП 2.04.03, СНиП 2.04.01 и ВНТП-СГП-46-15.

4.2 Прирельсовые и раздаточные склады удобрений системами производственного водоснабжения не оборудуются, кроме пунктов обезвреживания и мойки транспортных средств, оборудования и инвентаря. Хозяйственно-питьевое водоснабжение выполняется в соответствии с требованиями СНиП 2.04.01.

4.3 Склады ЖСХ (жидких средств химизации) следует оборудовать объединенным хозяйственно-питьевым и производственным водопроводом. При выборе площадки для строительства складов должна учитываться возможность подключения к существующим инженерным сетям.

4.4 В помещениях компрессорных и насосных складов ЖСХ следует предусматривать поливочные краны. Расход воды на мытье полов и смыв следов пролива агрессивных жидкостей

следует принимать не менее 5,0 л/м².

4.5 Для смывания водой потенциально опасных вредных веществ при их попадании на работающих, в складах следует предусматривать аварийную душевую установку с быстросействующим пуском воды и напорным баком емкостью не менее 200 л, а также питьевые фонтанчики с возможностью использования их для промывания. Расположение аварийной душевой установки должно быть равноудалено от мест возможного аварийного попадания агрессивных жидкостей на обслуживающий персонал (согласно 4.75 ВНТП-СПП-46-15).

4.6 В складских зданиях и помещениях для пестицидов следует проектировать системы холодного и горячего водоснабжения для подачи воды на производственные нужды (мытьё полов и стеллажей, охлаждение компрессоров, мытьё и обезвреживание тары, транспортных средств, обезвреживание и стирка одежды и пр.) в соответствии с нормами технологического проектирования.

При отсутствии в районе расположения склада централизованных систем водоснабжения допускается проектировать водопровод склада с использованием местных источников воды по согласованию с органами государственного санитарного надзора. В раздаточных складах при обосновании можно использовать привозную воду. В обоих случаях питьевая вода должна соответствовать требованиям ГОСТ 2874. Для производственных нужд предусматривается использование непитательной воды при условии устройства отдельной системы производственного водопровода и пригодности воды для этих нужд.

4.7 В помещениях для приготовления применяемых форм пестицидов, в помещении для мойки и обезвреживания транспортных и технологических машин и в помещении для обеззараживания и стирки спецодежды следует предусматривать раковины с подводом холодной и горячей воды.

4.8 При отсутствии в составе базы сети горячего водоснабжения необходимо предусматривать электрические водонагревательные установки, размещая их в специальном помещении. Полы, стены и покрытия указанного помещения должны быть негорючими.

4.9 В складских зданиях и помещениях для пестицидов, оборудованных внутренним производственным водопроводом, следует предусматривать установку поливочных кранов (для мытья полов и стеллажей) диаметром 20 мм из расчета радиуса действия 30 м и напора на спрыске не менее 5 м.

4.10 На складе ЖСХ следует предусматривать раздельную систему канализации: отдельно для производственных и отдельно для ливневых стоков.

4.11 В помещениях насосных и компрессорных, а также в помещении аварийной душевой установки и в помещении приготовления растворов следует предусматривать канализацию производственных стоков. Канализационные стоки со складов ЖСХ не должны подключаться к существующим системам производственной и хозяйственно-бытовой канализации. Для сбора стоков необходимо предусматривать резервуары - сборники (ВНТП-СПП-46-15).

4.12 Производственные стоки от мытья полов и стеллажей в помещениях для хранения пестицидов, от мытья и обезвреживания тары и транспортных средств перед сбросом в наружную канализационную сеть должны быть нейтрализованы и обезврежены на местных очистных сооружениях. Методы нейтрализации и обезвреживания этих стоков устанавливаются технологической частью проекта.

4.13 Прокладка канализационных трубопроводов для загрязненных производственных и ливневых стоков должна выполняться в каналах, обеспечивающих возможность контроля за состоянием трубопроводов.

4.14 Перечень помещений для хранения удобрений и пестицидов, подлежащих оборудованию автоматическими установками пожаротушения, приведен в приложении Б.

5 ОТОПЛЕНИЕ И ВЕНТИЛЯЦИЯ

5.1 Системы отопления и вентиляции складских зданий и сооружений для удобрений и пестицидов следует проектировать в соответствии с главами СНиП 2.04.05.

5.2 Теплоснабжение складов удобрений и пестицидов предусматривается от котельных. При технической и экономической целесообразности допускается применять электрические нагревательные устройства.

5.3 Отоплением оборудуются складские помещения для пестицидов, которые должны храниться при температурах выше 0°C, помещения лаборатории для проверки качества и помещения для расфасовки и перезатаривания пестицидов.

Складские помещения для удобрений не отапливаются.

5.4 В складских помещениях для удобрений и пестицидов следует предусматривать естественную вентиляцию, обеспечивающую однократный воздухообмен в час.

По требованию технологической части проекта в складских помещениях для пестицидов, а также в помещениях для расфасовки и перезатаривания пестицидов следует предусматривать аварийную вентиляцию.

5.5 Метеорологические условия - температуру, относительную влажность и скорость движения внутреннего воздуха - при проектировании отопления и вентиляции в складских помещениях следует принимать по таблице 3.

Таблица 3

Наименование помещений	Метеорологические условия в помещениях в холодный и переходный периоды года		
	температура воздуха, °C	относительная влажность воздуха, %, не более	скорость движения воздуха, м/с, не более
1 Складские помещения для удобрений и неотапливаемые помещения для пестицидов	не нормируются		0,3
2 Отапливаемые складские помещения для пестицидов	8-10	75	0,4
3 Помещения для расфасовки и перезатаривания пестицидов, лаборатории для проверки качества пестицидов	16-23	75	0,3

Примечание. Метеорологические условия в помещениях, указанных в таблице, в теплый период года не нормируются.

5.6 Для удаления пыли, взрывоопасных, взрывопожароопасных и вредных веществ от мест их образования и выделения (в складских помещениях, транспортных галереях, перегрузочных узлах и др.), следует проектировать системы местных отсосов в соответствии с требованиями технологической части проекта и охраны окружающей природной среды.

5.7 В складских помещениях, в которых возможно только периодическое выделение вредных веществ (при погрузочно-разгрузочных операциях, при работе двигателей внутреннего сгорания и т.п.), кроме постоянно действующей вентиляции, обеспечивающей однократный воздухообмен в час, должна быть предусмотрена периодически действующая во время выделения вредных веществ механическая вентиляция для обеспечения предельно допустимых концентраций вредных веществ в воздухе рабочей зоны.

6 ЭЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКИЕ УСТРОЙСТВА

6.1 Электротехнические устройства должны проектироваться в соответствии с ПУЭ, инструкциями: по проектированию электроснабжения, силового и осветительного оборудования промышленных предприятий; по проектированию и устройству молниезащиты зданий и сооружений РД 34.21.122.

6.2 Категории потребителей электроэнергии, а также требования к обеспечению надежности электроснабжения раздаточных складов следует принимать в соответствии с действующими нормами технологического проектирования сельских электрических сетей и электростанций.

6.3 Все электроприемники, расположенные в складских помещениях складов категории А, Б и В, должны отключаться общим отключающим аппаратом (рубильником), установленным снаружи здания на несгораемой стене или на отдельной опоре в металлическом шкафу с приспособлением для опломбирования.

6.4 Металлические части электроустановок и заземляющие проводники не должны соприкасаться с удобрениями и пестицидами.

6.5 На рабочих местах кладовщиков необходимо предусматривать дополнительно местное электрическое освещение.

6.6 На грузовых платформах (рампах) следует предусматривать штепсельные розетки на напряжение до 42 В для подключения переносных светильников для освещения железнодорожных вагонов.

6.7 Перечень помещений для хранения минеральных удобрений, подлежащих оборудованию пожарной сигнализацией, приведен в приложении Б.

7 ОЦЕНКА ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ

7.1 В состав предпроектной (ТЭО, ТЭР) или проектно-сметной документации на новое строительство, расширение, реконструкцию и техническое перевооружение предприятий должен быть включен раздел "Оценка воздействия на окружающую среду" (ОВОС), разрабатываемый согласно ДБН А.2.2-1.

В материалах ОВОС должны быть учтены требования СНиП 1.02.01 к разделу "Охрана окружающей природной среды", который при этом отдельно не разрабатывается.

7.2 Объем и содержание материалов ОВОС определяются в каждом конкретном случае заказчиком и генпроектировщиком при участии местных органов экологической безопасности Украины при составлении заявления о намерениях и предоставлении в органы местной власти.

Для видов деятельности и объектов, представляющих повышенную экологическую опасность (приложение 4 к ДБН А.2.2-1) раздел ОВОС выполняется в полном объеме в соответствии с разделом 2 ДБН А.2.2-1.

Степень экологической опасности складов удобрений и пестицидов определяется в каждом конкретном случае органами экологической безопасности.

7.3 При составлении раздела ОВОС необходимо руководствоваться законами Украины "Про охорону навколишнього середовища", "Про екологічну експертизу", требованиями земельного законодательства Украины и другими законодательными актами и нормативными документами по охране окружающей среды и рациональному использованию природных ресурсов.

7.4 Исходные данные для проектирования экологических мероприятий, в том числе материалы инженерных изысканий, должны учитывать специфику объекта проектирования, качественные и количественные характеристики загрязняющих веществ, выделяемых

предприятием в процессе эксплуатации.

Перечень исходных данных для разработки раздела ОВОС рекомендуется принимать с учетом данных приложения 2 Пособия по составлению разделов проекта (рабочего проекта) "Охрана окружающей природной среды" к СНиП 1.02.01.

7.5 При разработке проектной документации необходимо учитывать требования безопасности среды обитания. Проектные решения должны быть увязаны с экологическими, социальными и экономическими интересами общества при соблюдении требований экологических норм, стандартов и лимитов использования природных ресурсов с учетом, при необходимости, перспективы расширения объекта за счет прилегающих территорий.

Для предотвращения загрязнения окружающей среды в разделах проекта необходимо предусматривать мероприятия по очистке, нейтрализации и утилизации отходов производства в соответствии с требованиями нормативных документов.

7.6 Раздел ОВОС разрабатывается на основе обобщения и анализа технических решений и природоохранных мероприятий, предусмотренных в соответствующих разделах проектной документации с учетом исходных данных по 7.4.

Объем и содержание раздела ОВОС должен быть достаточным для оценки природоохранных мероприятий, обеспечения рационального использования природных ресурсов и сведения к минимуму ущерба от проектируемого объекта.

8 ОРГАНИЗАЦИЯ СТРОИТЕЛЬНОГО ПРОИЗВОДСТВА

8.1 Организация строительного производства при проектировании и строительстве новых, а также расширении, реконструкции и техническом перевооружении объектов должна отвечать требованиям ДБН А.3.1-5.

8.2 В состав документации на строительство объектов, наряду с проектно-сметной документацией и рабочими чертежами, как неотъемлемая часть должна входить проектно-технологическая документация (ПТД), включающая проект организации строительства (ПОС) и проекты производства работ (ППР), разрабатываемые на основе рабочей документации с учетом требований ВСН 193, ДБН А.3.1-2, ДБН А.3.1-3. Состав и содержание ПТД в зависимости от вида строительства, сложности объекта и других особенностей устанавливаются в контракте на строительство на основе положений раздела 3 ДБН А.3.1-5.

8.3 Производство, операционный контроль качества и приемка работ, выполняемых при строительстве и реконструкции объектов, следует осуществлять согласно СНиП 3.03.01, государственных стандартов, технологических карт и схем операционного контроля качества.

8.4 При строительстве зданий и сооружений для клееных деревянных конструкций, имеющих качественное защитное покрытие, длительность пребывания их под атмосферными воздействиями не должна превышать одного месяца.

8.5 В случае нарушения защитных покрытий конструкций в процессе транспортировки и монтажа целостность их защитных покрытий должна быть восстановлена до приемки объектов в эксплуатацию. При этом работы следует выполнять с соблюдением требований СНиП 3.04.03, СНиП 2.03.11 и технических условий на конкретные конструкции.

8.6 При организации строительного производства должны быть соблюдены законы Украины "Про охорону праці", "Про пожежну безпеку", "Правила пожежної безпеки в Україні", требования СНиП III-4, а также условия охраны окружающей природной среды и производства работ на участках сложившейся городской застройки.

9 ТРЕБОВАНИЯ К ЭКСПЛУАТАЦИИ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ

9.1 С целью обеспечения долговечности и надежности в эксплуатации строительных конструкций, инженерных систем, электрооборудования зданий и сооружений на объектах должна быть организована служба технической эксплуатации зданий и сооружений.

9.2 Служба технической эксплуатации должна осуществлять:

- контроль за соблюдением правил технической эксплуатации зданий и сооружений, установленных нормативной, эксплуатационной и проектной документацией;
- регулярные осмотры конструкций, разработку предложений по устранению обнаруженных

дефектов и повреждений;

- контроль за выполнением текущих и капитальных ремонтов зданий и сооружений и их качеством;
- контроль за безаварийным функционированием производства, за соблюдением требований нормативных документов по пожаровзрывобезопасности (ГОСТ 12.1.004, ГОСТ 12.1.010, ГОСТ 12.1.041 и др.).

9.3 Техническая эксплуатация конструкций и инженерных систем зданий и сооружений должна осуществляться в соответствии с "Положением о проведении планово-предупредительного ремонта производственных зданий и сооружений".

В случаях отсутствия в указанном нормативном документе отдельных рекомендаций по эксплуатации конструкций зданий и сооружений, в проектной документации зданий и сооружений должны быть предусмотрены конкретные указания по безопасной эксплуатации этих зданий и сооружений.

9.4 Конструкции зданий и сооружений должны подвергаться периодическим осмотрам - общим или частным (два раза в год - весной и осенью) и текущим (в зависимости от конкретных условий). Внеочередные осмотры обязательны после аварии или стихийных бедствий - пожаров, ураганов, больших снегопадов и метелей, землетрясений и т.п.

Результаты осмотров оформляются актами и записью в соответствующих журналах эксплуатации зданий и сооружений.

9.5 Металлические, деревянные, бетонные, железобетонные, кирпичные строительные конструкции зданий и сооружений должны быть защищены от коррозии, воздействия влаги и огня в соответствии с проектом. В случае повреждения восстановление защитного покрытия следует осуществлять с учетом требований СНиП 3.04.03 и СНиП 2.03.11.

9.6 Конструкции из полимерных материалов следует защищать от механических повреждений. В процессе эксплуатации ограждающих конструкций из стеклопластика в них может возникнуть эрозия полимерного слоя. В этом случае поверхность ограждения должна быть защищена путем нанесения лакокрасочных покрытий (пентафталевые эмали и др.)

9.7 Организация работ по обеспечению санитарно-гигиенических условий и техники безопасности должна осуществляться в соответствии с системой стандартов безопасности труда и другими нормативными документами.

Приложение А
(рекомендуемое)

Унифицированные значения характеристик удобрений

Таблица А. 1

Наименование удобрений	Объемный вес, кгс/м ³	Угол естественного откоса (угол внутреннего трения), градус	Коэффициент трения удобрений		
			по металлу	по бетону	по дереву нестроганому
Аммиачная селитра	840	25	0,3	0,5	0,4
Карбамид	650	35	0,2	0,4	0,9
Селитра натриевая	1400	35	0,3	0,5	0,4
Удобрения азотные всех видов (кроме аммиачной селитры, карбамида, селитры натриевой)	1000	35	0,3	0,5	0,4
Фосфоритная мука	1800	40	0,3	0,5	0,4
Шлак фосфатный мартеновский и апатитовый концентрат	2000	40	0,3	0,5	0,4
Удобрения фосфатные всех видов (кроме фосфоритной муки, шлака фосфатного мартеновского, апатитового концентрата)	1200	35	0,5	0,5	0,4
Удобрения калийные всех видов	1400	35	0,3	0,5	0,3
Известняковая и доломитовая мука	1700	35	0,3	0,5	0,4

Примечание. При проектировании складских зданий и сооружений для хранения различных удобрений следует принимать характеристики удобрений исходя из наиболее неблагоприятных условий.

**Приложение Б
(обязательное)**

**ПЕРЕЧЕНЬ
помещений для хранения удобрений и пестицидов, подлежащих
оборудованию пожарной сигнализацией и автоматическими
установками пожаротушения**

Таблица Б.1

Наименование помещений	Площадь помещения, м ²	
	автоматическая пожарная сигнализация	автоматические установки пожаротушения
Склады минеральных горючих удобрений, негорючих удобрений, затаренных в сгораемую упаковку, аммиачной селитры	200 и более	-
Помещения складов пестицидов с температурой вспышки ниже 120°С	от 100 до 500	500 и более

Примечание. Выбор средств пожаротушения и необходимость оборудования складов жидких средств химизации системой автоматического пожаротушения определяется проектом в зависимости от огнестойкости, местных условий, количества и пожароопасных свойств веществ на складе (кроме жидкого аммиака).

Приложение В
(справочное)

НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

ГОСТ 12.1.004-91	ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования
ГОСТ 12.1.010-76	ССБТ. Взрывобезопасность. Общие требования
ГОСТ 12.1.041-83	ССБТ. Пожаровзрывобезопасность горючих пылей. Общие требования
ГОСТ 2874-82*	Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством
СНиП 1.02.01-85	Инструкция о составе, порядке разработки, согласования и утверждения проектно-сметной документации на строительство предприятий, зданий и сооружений
СНиП 2.01.02-85*	Противопожарные нормы
СНиП 2.03.11-85	Защита строительных конструкций от коррозии
СНиП 2.03.13-88	Полы
СНиП 2.04.01-85	Внутренний водопровод и канализация
СНиП 2.04.02-84	Водоснабжение. Наружные сети и сооружения
СНиП 2.04.03-85	Канализация. Наружные сети и сооружения
СНиП 2.04.05-91	Отопление, вентиляция и кондиционирование
СНиП 2.09.02-852.09.02-85*	Производственные здания
СНиП 2.09.03-85	Сооружения промышленных предприятий
СНиП 2.09.04-87	Административные и бытовые здания
СНиП 2.11.01-852.11.01-85*	Складские здания
СНиП 3.03.01-87	Несущие и ограждающие конструкции
СНиП 3.04.03-85	Защита строительных конструкций и сооружений от коррозии
СНиП II-89-80	Генеральные планы промышленных предприятий
СНиП III-4-80*	Техника безопасности в строительстве

ДБН 360-92*	Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень
ДБН A.2.2-1-95	Состав и содержание материалов оценки воздействия на окружающую среду (ОВОС) при проектировании и строительстве предприятий, зданий и сооружений. Основные положения проектирования
ДБН A.3.1-2-93	Управление, организация и технология. Порядок предоставления разрешения на выполнение строительных работ
ДБН A.3.1-3-94	Управление, организация и технология. Приемка в эксплуатацию законченных строительством объектов. Основные положения
ДБН A.3.1-5-96	Организация строительного производства
ДБН Б.2.4-3-95	Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий
ВБН-СГіП-46-3-94	Перелік будівель і приміщень підприємств Міністерства сільського господарства та продовольства України з встановленням їх категорій за вибухопожежною небезпекою, а також класів вибухопожежонебезпечних зон за ПУЕ
ВНТП-СГіП-46-15-95	Підприємства, будівлі і споруди для зберігання мінеральних добрив та засобів захисту рослин

РСН 320-86	Республиканские строительные нормы по планировке, застройке и благоустройству производственных зон сельских населенных пунктов Украинской ССР
ОНТП 24-86	Определение категорий помещений и зданий по взрывопожарной и пожарной безопасности
ВСН 193-81	Инструкция по разработке проектов производства работ по монтажу строительных конструкций
РД 34.21.122-87	Инструкция по устройству молниезащиты зданий и сооружений
ПУЭ-85	Правила устройства электроустановок
Санитарные правила № 173	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. Утверждены приказом МОЗ Украины от 19.06.1996 г.
Санитарные правила № 1049	Санитарные правила по хранению, транспортировке и применению минеральных удобрений в сельском хозяйстве. ДНАОП 0.03-1.08-73
Санитарные правила № 6038	Санитарные правила транспортирования, хранения и применения пестицидов в народном хозяйстве
	Положение о проведении планово-предупредительного ремонта производственных зданий и сооружений. Утверждены Госстроем СССР 29.12.1973 г., № 279

СОДЕРЖАНИЕ

	Ст р.
Введение	1
1 Общие положения	1
2 Генеральные планы	2
3 Объемно-планировочные и конструктивные решения	3
4 Водопровод и канализация	6
5 Отопление и вентиляция	7
6 Электротехнические устройства	8
7 Оценка воздействия на окружающую среду	8
8 Организация строительного производства	9
9 Требования к эксплуатации зданий и сооружений	9
Приложение А	
Унифицированные значения характеристик удобрений	11
Приложение Б	
Перечень помещений для хранения удобрений и пестицидов, подлежащих оборудованию пожарной сигнализацией и автоматическими установками пожаротушения	12
Приложение В	
Нормативные ссылки	13